

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

با اسمه تعالیٰ

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

حجت الاسلام والملامین جناب آقا کروبی

" لایحه اساسنامه سازمان آموزش و پرورش استثنایی " که بنا

به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش در جلسه مورخ ۱۳۷۰ / ۲ / ۸

هیات وزیران به تصویب رسیده است جهت طی تشریفات قانونی

به پیوست تقدیم می گردد .

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس جمهور

۱۳۷۱

۱۳۷۰ / ۲ / ۱۸

رونوشت :

- وزارت آموزش و پرورش - شورای نگهبان

- معاونت حقوقی و امور مجلس

- دفتر رئیس جمهور - دفتر معاون اول رئیس جمهور - دفتر

هیات دولت .

جمهوری اسلامی ایران

سیاست ملی

با اسمه تعالیٰ

مقدمه توجیهی

در اجرای مفاد تبصره (۲) ماده واحده قانون تشکیل سازمان آموزش و پرورش استثنائی، لایحه اساسنامه سازمان مشتمل بر اهداف، وظائف وارکان سازمان و مقررات مربوط به منابع مالی و تمرکز امکانات آموزش و پرورش استثنائی، به شرح زیرجایت طی تشریفات قانونی تقدیم می‌گردد.

"لایحه اساسنامه سازمان آموزش و پرورش استثنایی"

فصل اول - کلیات

ماده ۱- در اجرای تبصره (۲) ماده واحده قانون تشکیل سازمان آموزش و پرورش استثنایی مصوب ۱۳۶۹/۹/۲۱ مجلس شورای اسلامی، سازمان آموزش و پرورش استثنائی که در این قانون به اختصار "سازمان" نامیده می‌شود بوساس مقررات این اساسنامه اداره می‌گردد.

ماده ۲- اهداف سازمان به شرح زیر می‌باشد:

۱- طراحی سیستم آموزشی، پرورشی و توانبخشی به نحوی که ناتوانائی‌های ذهنی و جسمی کودکان و دانش آموزان استثنایی در حدا مکان جبران گردد و اینگونه کودکان و دانش آموزان بتوانند پس از گذراندن مراحل تحصیلی خود موقعیت اجتماعی و اقتصادی مناسب شرایط خویش را بدست آورند.

۲- تغییر و اصلاح مدام آموزش و پرورش استثنایی با توجه به روش‌های نوین آموزش و پرورش استثنایی در جهان و نیازهایی که اینگونه کودکان و دانش آموزان در ارتباط با شرایط خاص جامعه دارند و متناسب نمودن کارآیی معلمان و سایر عوامل با این تغییرات و اصلاحات.

۳- آموزش و پرورش گروههای مختلف کودکان و دانش آموزان استثنایی با توجه به نیازهای خاص هر گروه در سطوح قبل از دبستان، ابتدایی، راهنمایی و متوسطه و باتاکید خاص برآموزش حرفه‌ای و تلاش برای تحت پوشش قراردادن کلیه این گونه کودکان و دانش آموزان.

جمهوری اسلامی ایران

سیاست

(۲)

۴- کمک به پیشگیری از بروز ناتوانیهای جسمی و ذهنی ، قبل از تولد ، هنگام تولد و بعد از تولد از طریق با لابردن سطح آگاهی عمومی در زمینه عوامل بروز معلولیت‌ها و خصوصیات کودکان استثنایی .

۵- سازمان درجهت تحقق اهداف مذکور در ماده (۲) وظائف زیر را به عهده دارد :

۱- تهییه مجموعه‌ای از مقیاس‌ها و معیارهای سنجش توانائیهای استعدادهای کودکان و دانشآموزان استثنایی .

۲- اجرای طرحهای شناسایی و گرینش کودکان و دانشآموزان استثنایی کشور .

۳- تهییه و تنظیم برنامه‌های مربوط به آموزش و پرورش ویژه برای گروههای مختلف کودکان و دانشآموزان استثنایی .

۴- تهییه و تنظیم طرحهای توسعه کمی و کیفی آموزش و پرورش کودکان و دانشآموزان استثنایی .

۵- تهییه کتاب درسی و برنامه آموزشی و درسی خاص مناسب با توانائیهای ذهنی و جسمی گروههای مختلف کودکان و دانشآموزان استثنایی .

۶- تهییه و اجرای طرحهای پژوهشی در زمینه آموزش و پرورش گروههای مختلف کودکان و دانشآموزان استثنایی .

۷- برقراری ارتباط مداوم با موسسات داخلی و سازمانهای بین‌المللی ذیربطری به منظور کسب تازه ترین اطلاعات مربوط به آموزش گروههای مختلف کودکان و دانشآموزان استثنایی و بهره‌برداری از آخرين پژوهشهاي علمي جهان در تهییه برنامه‌های آموزشی .

۸- برنامه ریزیهای لازم درجهت آموزش حرفه‌ای دانشآموزان استثنایی مناسب برای توانائیهای ذهنی و جسمی آنان و تامین وسائل فنی ، حرفه‌ای و توانبخشی لازم برای مراکز آموزشی از طریق واحدهای ذیربطری .

۹- تامین و تربیت نیروی انسانی مورد نیاز سازمان و تنظیم و اجرای برنامه‌های لازم برای آموزش ضمن خدمت نیروی انسانی شاغل در سازمان و مراکز وابسته به آن باهمکاری و هماهنگی معاونت وزارت آموزش و پرورش در امور تامین و تربیت نیروی انسانی .

۱۰- ارزشیابی کار معلمان و مربیان کودکان و دانشآموزان استثنایی و همچنین مسئولان مراکز

جمهوری اسلامی ایران

سیاست ملی

(۳)

و آموزشگاهها و آموزش و راهنمایی آنان درجهت حل مشکلات و مسائل مربوط به آموزش و پرورش استثنایی.

۱۱- ایجاد امکانات لازم جهت طراحی، تولید، تهیه و توزیع وسائل کمک آموزشی برای اسناد مربوط.

۱۲- فراهم نمودن زمینه های لازم جهت تالیف و ترجمه و نشر کتب سودمند و سایر امکانات برای پدران، مادران، معلمان و کودکان استثنایی.

۱۳- جلب کمکهای مادی و معنوی مردم، سازمانها، موسسات و انجمنهای توانبخشی برای بهبود وضع آموزش و پرورش کودکان و دانش آموزان استثنایی.

۱۴- برنامه ریزی و تعیین ضوابط مربوط به نحوه مشارکت بخش خصوصی در آموزش و پرورش استثنایی و ترغیب آنان به این امر و اعمال نظارت لازم بر عاليت آنان.

۱۵- هماهنگی و ارتباط با دانشگاهها و مراکز آموزش عالی داخل به منظور سوق دادن تحقیقات آنان به سمت نیازهای سازمان و استفاده هرچه بیشتر از اساتید و دانشجویان رشته های مرتبط با کودکان استثنایی.

۱۶- تهیه طرحهای تأمین، تکمیل، توسعه و تجهیز مراکز آموزش و پرورش استثنایی کشور از طریق مطالعه، بررسی و استفاده از تجربیات سایر کشورهای دارای گونه مراکز.

فصل دوم - ارکان

ماده ۴- سازمان دارای ارکان زیرمی باشد:

۱- شورای سازمان

۲- رئیس سازمان

ماده ۵- اعضای شورای سازمان عبارتنداز:

۱- وزیر آموزش و پرورش که ریاست شوری را عهده دارد.

۲- وزیریابی از معاونان وزارت کار و امور اجتماعی.

۳- رئیس سازمان بهزیستی کشور.

۴- رئیس یا یکی از معاونان بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی.

(۱)

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

(۴)

۵- معاونان وزارت آموزش و پرورش در امور آموزشی، پژوهشی، فنی و حرفه‌ای و تامین و تربیت نیروی انسانی.

۶- رئیس سازمان که سمت دبیری شوری را عهده دارد است.

۷- سه نفر از متخصصان امور کودکان استثنایی.

۸- یک نفر از معلمان صاحب نظر و با تجربه.

۹- دونفر از معتقدین علاقمند به امور کودکان استثنایی.

تبصره ۱- اعضای مذکور در بند های (۲)، (۸) و (۹) برای مدت چهار سال توسط وزیر آموزش و پرورش انتخاب و با حکم وی منصوب می شوند. یک نفر از متخصصان موضوع بند (۲) به پیشنهاد وزیر فرهنگ و آموزش عالی انتخاب خواهد شد.

تبصره ۲- نحوه تشکیل و اداره جلسات شوری بر اساس آثین نامه‌ای خواهد بود که به تصویب شوری می‌رسد.

ماهه ۶- شورای سازمان دارای وظائف زیر می باشد:

۱- تعیین خط مشی های کلی سازمان و ناظارت بر تحقق اهداف سازمان.

۲- تصویب مقررات خاص استخدامی سازمان که توسط رئیس سازمان و با هماهنگی سازمان امور اداری واستخدامی کشور تهیه می گردد.

۳- تصویب ضوابط مربوط به اجرای تبصره (۵) ماده واحده قانون تشکیل سازمان که توسط رئیس سازمان پیشنهاد می گردد.

۴- تصویب برنامه و بودجه سالانه سازمان.

۵- تصویب ضوابط و دستورالعمل های اجرائی سازمان که توسط رئیس سازمان پیشنهاد می گردد.

ماهه ۷- رئیس سازمان که توسط وزیر آموزش و پرورش منصوب می گردد با لاترین مقام اداری و اجرائی سازمان و مسئول حسن اجرای کلیه امور سازمان است و برای اداره امور سازمان و اجرای مصوبات شورای سازمان دارای هرگونه حقوق و اختیارات قانونی می باشد.

ماهه ۸- اهم وظائف و اختیارات رئیس سازمان به شرح زیر می باشد:

۱- اداره امور سازمان.

۲- ناظارت بر کلیه امور مراکز آموزشی و توانبخشی وابسته به سازمان.

جمهوری اسلامی ایران

سُرْسِ جَمْهُورٍ

(۵)

۳- اداره کلیه امور استخدامی، عزل ، نصب ، ارتقاء و آموزش کارکنان و صدور دستور پرداختها .

۴- اجرای مصوبات شورای سازمان .

۵- نمایندگی سازمان در مراجعت قضائی و اداری در کلیه مراحل، با حق تغیین وکیل یا وکیل با حق توکیل .

۶- ارائه گزارش فعالیتها به شورای سازمان .

۷- ارائه آشنی نامه های اجرائی و طرحها و پیشنهادهای لازم برای نیل به اهداف سازمان ، به شورای سازمان جهت تصویب .

۸- پیشنهاد امتیازات لازم برای جذب و نگهداری معلمان ، مربيان و مدیران آموزشگاه ها و سایر نیروهای تحت نظر سازمان ، به شورای سازمان جهت تصویب .

تبصره - رئیس سازمان می تواند تمام یا قسمی از اختیارات خود را به هر یک از روسای قسمت های سازمان به تشخیص خود ، تفویض نماید .

فصل سوم - سایر مقررات

ماده ۹- اعتبارات موردنیاز سازمان همه ساله در ردیف خاصی بعنوان کمک ، در بودجه کل کشور منظور می گردد .

تبصره - اعتبارات موردنیاز سازمان در سال اول از محل ردیف و اعتبارات مربوط به آموزش و پرورش و توانبخشی کودکان استثنایی وزارت آموزش و پرورش و سازمان بهزیستی کشور و سایر دستگاه ها تامین می شود در سال های بعد مانند سایر سازمان های دولتی ، در قانون بودجه پیش بینی می گردد .

ماده ۱۰- به سازمان اجازه داده می شود کتب ، نشریات و خدمات سازمان را طبق ضوابطی که به پیشنهاد سازمان به تصویب هیات وزیران می رسیده فروش رسانده و در آمد حاصل را به درآمد عمومی کشور واریز نماید . معادل وجهه واریزی به خزانه از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه کل کشور هر سال منظور می شود در اختیار سازمان قرار خواهد گرفت تا در جهت تحقق اهداف و انجام وظائف سازمان هزینه گردد .

ماده ۱۱- در آمد حاصل از هدایا و کمک های مردمی ، بانکها ، شهرداری ها و دستگاه های اجرائی و ارگانها و موسسات خیریه ، از جمله منابع مالی سازمان می باشد .

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

(۶)

ماده ۱۲- با تضویب این اساسنامه کلیه اموال ، وسایل و تجهیزات موجود همراه بانیروی انسانی مربوط به آموزش و پرورش و توانبخشی افراد استثنایی که در اختیار وزارت آموزش و پرورش است به تشخیص این وزارت به سازمان منتقل می‌گردد .

ماده ۱۳- کلیه موسسات ، واحدها ، مراکز و قسمتهای مربوط به آموزش و پرورش و توانبخشی کودکان استثنایی سازمان بهزیستی کشور و سایر دستگاه‌ها همراه بانیروی انسانی و کلیه اموال منقول و غیر منقول ، وسایل ، امکانات و تجهیزات موجود آنها به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش و تصویب هیات وزیران به سازمان منتقل می‌گردد .

ماده ۱۴- مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده است طبق قوانین و مقررات جاری کشور عمل خواهد شد .

وزیر آموزش و پرورش

رئیس جمهور